

** (Jótekonyság.) István és József főherceg ő fenségeik a torontál-, arad-, pest- és fehérmegyei szűkölködők számára 3000 forint ajándékoztak.
** (Hollósy Kornélia, hangversenyéből), melyeket a közelebbi 28 nap alatt Kassán, Sátoralja-Ujhelyen, Ungvárt, M.-Szigeten, N.-Bányán és Szatmáron tartott, különböző jótékony czélokra, s nagyrészt az alföldi szűkölködők javára 724 forint jutottatott.
** (Kölcsey Ferencnek emlékszóbot) állítanak Szatmáron, s azt a jövő évi júliusban szándékoznak ünnepélyesen leleplezni.
** (Veszett eb dühöngése.) Nagy-Kanizsán nov. 4-én egy veszett eb, a város legnépesebb utcáin tizenöt egyént mart meg, s egy hentes udvarába is betevődött, a sertéseket is megharapdálta. Minden további baj megelőzésére gondos orvosi felügyelet szükséges.
** (Gázvilágítás Pécsen.) Hír szerint Pécsen is gázvilágítást akarnak behozni, s e célból a város egy angol társulattal már alkuba lépett.
** (Vánczestély jótékony czéla.) Nagy-Szörlösön, — a hozánk érkezett tudósítás szerint, — e hó 22-én a megyeház termében vánczestélyt rendeznek az alföldi szűkölködők javára.
** (Kora készültek.) A magyar orvosok és természetvizsgálók jövő évben tartandó gyűlésére *Marosvásárhelyre*, mint e leendő gyűlések székhelye, már most kezdi az előkészületeket megtenni, s e czéla állandó biztortmányt nevezett ki. E gondos intézkedésben előjelét látjuk azon magyaros vendégszeretnek, melylyel e derék város a tudomány férfait fogadni szándékozik.
** (A székes fehérvári ásatások) költségeinek fedezésére, újabbán következő adakozások gyűltek a nemzeti múzeum igazgatóságához: A bács megyei főispáni helytartó második ívén 17 ft. 7 kr.; a tolna főispáni helytartóén 34 ft. 30 kr.; báró Rudics küldött 40 ft., b. Baldácsy Antal 25 ft.; a kalocsai tanuló ifjuság 7 ft. 35 krt. Országos érdekek mutatkozik folytonosan ez ásatások iránt, mint a melyek nemcsak királyaink hamvait vezetnek csupán, hanem multunk és régelmektelén ház. Vigjáték 3 felv. Irta Dumanoir: fordította Tarnay P.
** (Népmagyaritások.) Felsőbb engedély folytán Kozempel Pál nagy-károlyi kereskedősegéd, *„Béreczi-re*, — Kamar György aradi vendéglős pedig, *„Kömlösi-*ra** változtatták vezetőkeveiket.
** (Orvosihány.) Bőszörményben, melynek népessége 16,000 lélek, csak egyetlenegy gyakorló magán orvos van. Van ugyan a város szolgálatában egy fizetéses orvostudor és egy sebészorvos, de ezek gyakran hivatalos kiküldetésekkel levén elfoglalva, sok beteg a kellő időben az orvosi segílyt nélkülözni kénytelen, mi a Bőszörményben gyakran előforduló halálosokat idézi elő.
** (Öngyilkosság.) Döme Lajos agg színész, beteg neje s gyermeke táplálására nem találván több semminemű segílyforrást, a szabadkai városerődében agyonlőtte magát.
** (Halálosítás.) Fehér Gyarmatról veszszik a szomorú tudósítást, hogy *Fübián Gábor*, hirnemes ügyvéd, a régibb időkben több megye táblabírája, a környék gyámotainak istápa, a testben, lélekben mindig hi magyar, s az irodalmat buzgón pártoló hazafi, október 31-én, élete 72-ik évében jobb létre szenderült. Áldás hamvaira!
(Egy szarvencselen családapa.) ki a jelen mostoha körülmények miatt megszüntetett foglalkozását elvezette, s most kereset nélkül élven, családjával a legnagyobb szükségben szenved: valamely uraságnál a gazdaság mellett vagy bármiféle minőségben alkalmazást keres. Bővebb értesítést ad e lapok szerkesztősége.

— (Adakozások.) A Vasárnapi Ujság szerkesztőségéhez mult héten beküldetett:
 Az *alföldi szűkölködők számára*: Veszprémből dr. Halasy Vilmos 4 ft.

Nemzeti színház.

Péntek, nov. 6. „*Letoriéres Vicomte.*“ Vigjáték 3 felv. Bayard és Dumanoir után Somolki.
Szombat, nov. 7. Először: „*A király házasodik.*“ Eredeti vigjáték 4 felv. Irta Tóth Kálmán. Az új színműben, — mely Nagy Lajos korából, történeti multunk egyik fényes lapját nyitja föl előttünk, — ha nem is színrodalmunk de a színpad mindenesetre hatásos darabval gazdagodott. — A nagy közönség zajos tapsokkal üdvözölte szerzőt és a szereplőket egyaránt. A kritika által felsorolt nézetek szerint darabját szerző czélszerű rövidítésekkel újra dolgozta, mely átdolgozás a műnek, — mint hiszszük, — csak előnyére fog válni.
Vasárnap, nov. 8. Másodsor: „*A király házasodik.*“ Eredeti vigjáték 4 felv. Irta Tóth Kálmán.
Hétfő, nov. 9. „*Faust.*“ Opera 5 felv. Goethe után irták Barbier és Carré; fordította Ormay. Zenéjét szerzte Gounod.
Kedd, nov. 10. „*Letoriéres Vicomte.*“ Vigjáték 3 felv.
Szerda, nov. 11. „*Szécsi Mária*“ vagy: *Murányvár ostroma.*“ Eredeti színmű, dalokkal 3 felv. Irta Szigeti.
Csütörtök, nov. 12. „*A debreczeni bíró.*“ Eredeti vig opera 3 felv. Jókai Mór beszélye után írta Szigligeti.

Budai népszínház.

Nov. 6. „*A dajka.*“ Operette 2 felv. Ezt követte: „*A fecsegők.*“ Operette 2 felv. Offenbachtól.
Nov. 7. és 8. „*Hatvanhatodik szám.*“ új operette 1 felv. Offenbachtól. Ezt megelőzte: „*Gyermektelen ház.*“ Vigjáték 3 felv. Irta Dumanoir: fordította Tarnay P.
Nov. 9. „*Gyermektelen ház.*“ Vigjáték 3 felv. Ezt követte: „*A fecsegők.*“ Vig operette 2 felv. Offenbachtól.
Nov. 10. „*Gyermektelen ház.*“ Ezt követte: „*A kofák.*“ Vig operette 1 felv.
Nov. 11. *Chouffleuri ur otthon lesz.*“ Vig operette 1 felv. Offenbachtól. Ezt követte: „*Tiz leány és egy férj sem.*“ Vig operette 1 felv. Zenéjét írta Souppé.
Nov. 12. „*Széköt katoná.*“ Eredeti énekkel népszínmű 3 felvonásban.

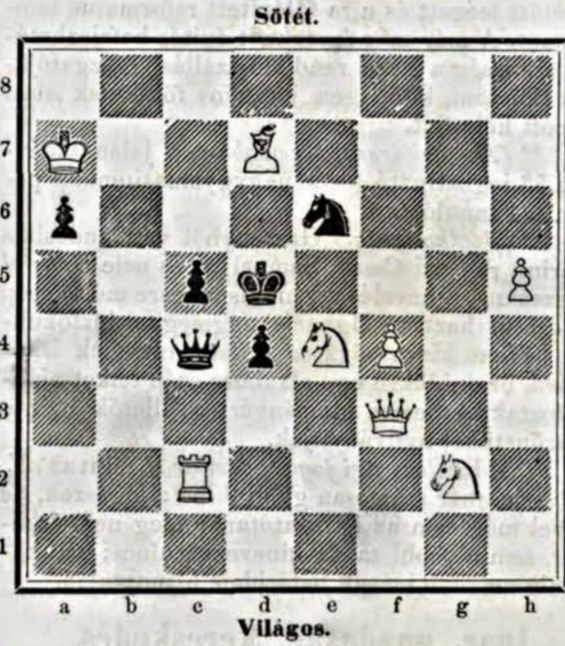
Szerkesztői mondanivaló.

6912. Szászfalva. B. L. Sajnával olvastuk az akadályt s szívünkbeli ohajjuk annak mielőbbi megszűnését. A M. E. K. utolsó kötete is e héten végleg elkészült, s 5-10 nap mulva a kiadó azon helyzetben lesz, hogy mind a két kötetet egyszerre szétküldheti. Több derék cikk, melyek sorsa után most kerézősködik ön, ott fogja önt meglepni. A többi, sor szerint itt fog látni napvilágot, kivéven talán a régebben küldött tet, melynek tulságos terjedelme okoz némi aggodalmakat. Az újabb ajánlottaknak előre is öröndünk. Ama népszerű önálló munkák magyar kiadása nézetünk szerint is igen kívánatos volna, de az effélére nálunk még nem akad elegendő biztos közönség, s azért kiadó sem vállalkozik. De úti fogjuk a vasat. A kívánt számok mennek.
 6913. Hanva. Mily véletlen és meglepő találkozás a kebleknek! Határozott választ azonban még nem adhatunk. A „börze“ hangulata jó. A „tus“ hínya fájdalmat okozott, de a „sajt“ mosolyt csalt az ajakra. Most leginkább egy megfelelő, költőbb címre volna szükség, és a díjra nézve kellene némi közlekedést kitalálni. Azon vagyunk, hogy siker koronazza mindkét oldalról a jó akaratot. A hiányzott példányok megmentek-e?
 6914. Buda. P. D. Eddig még nem küldhettük el. A hiányzó kötetek jövő héten lesznek teljesen készen kezünkben. Azokban nem egy, hanem két cikk van. Tü-

tént el fogjuk igazítani a dolgot. A népmertető cikk csak kissé később kerülhet előtérbe.
 6915. Rózsa. S. M. Kérjük ön szives választát.
 6916. O. Becse. B. G. Hogy Remellay „Árpád Ilon“ című regénye mikor fog megjelenni, arról nincs tudomásunk. R. ur talán meg fogja önt e részben nyugtatni. — A „Magyar Ember Könyvtárból“ nemcsak a III-ik, hanem a IV. kötet is kész, s egyszerre fog l-gkozelebb szétküldetni.
 6917. N. Abony. F. A. Kevesebb szót, s több tény és adatot kérünk. A nagy töből alig halaszhattunk ki egy használható halacsát.
 6918. Pestől távol. Meg fog jelenni. Csak azt ne kérje ön, mikor?
 6919. Visszatért feeskék. Örömmel látjuk a haladást. Oly gyakran fogunk önről megemlékezni, a mint csak tér és idő engedi. Ez is, az is.

SAKKJÁTÉK.

203. sz. feladvány. — Szalay Sándortól (Körös-Ladányban).

Sötét.
 Világos indul, s 4-ik lépésre matot mond.
 A 198-dik számú feladvány megfejtése. (Tilkovszky F.-től Egerben.)
Világos. Sötét.
 B h 7 - f 7 ..... F f 8 - h 6
 V f 8 - e 4 + ... K e 5 - e 4 :
 B f 7 - c 7 + ... K e 4 - d 4
 H o 1 - f 3 + mat.

1864-dik évi naptárak.

Megjelentek Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten, egyetem-utca 4-ik szám alatt, az 1864-ik évre szóló következő naptárak, melyek Magyarországon és Erdélyben minden könyvtár- és könyvkötőnél is kaphatók, ugymint:
Bolond Miska naptára 1864-ik évre. Számos eredeti fűmetszettel. Hetedik évfolyam Csinos borítékba fűzve. **Ára 80 kr.**
Kakas Marton humorisztikus naptára. Hatodik évfolyam. Számos elcesz kékkel. Csinos borítékba fűzve. **Ára 80 kr.**
István baci naptára. Kilencedik évfolyam. Szerkeszté Majer István. Képekkel, szines borítékba fűzve. **Ára 50 kr.**
Lidércz-naptár. Harmadik évfolyam. Képekkel. Tartalmát képezik: Rémtörténetek, lélek élelmék, bűnesetek, csodálatos ünnemnyek, tündérvígok, vadász- és utikalandók stb. Tarka és szépen kifestett borítékba fűzve. **Ára 60 kr.**
A magyar nép naptára. Szerkeszté Tatár Péter 4-rét. Képekkel és tarka borítékkal (Olesó szép naptár). **Paprika Jancsi képes kalendáriuma.** 4-rét. Szerkeszté Tatár Péter. Csinos borítékba fűzve (a legolcsóbb naptár).

TARTALOM.

Méhes Sámuel (arczkép). N.-s. — Régi jó házam. *Tompa Mihály.* — Egy lengyel történet (folytatás). *Jókai Mór.* — A Tisza bölcsője (folyt.). *P. Szatmáry Károly.* — Nohány újabb ezerszű találmány (öt rajzzal). *M. J.* — Nadar léghajója (képpel). — A titkos szerek. *Dr. Bardecz Lajos.* — Adatok a tulipán történetéhez. *Dr. B. L.* — Debreczeni levél. — Egyveleg. — **Tárház** s Egház ez iskola. — Ipar, gazdaság, kereskedés. — Közintézetek, egyletek. — Balesetek, elemi csapások. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Budai népszínház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Felolós szerkeszté **Pakh Albert.** (Lak. magyar-utca 1. sz.)

Előfizetési föltételek 1863-dik évre:
 A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. Fél évre 5 ft.
 Csupan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupan Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.
 Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyezer hasábozott petit sor ára, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krba háromszor- vagy többszöri ígatásnál csak 7 krba számítatik. — Külföldre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdetemnyeket elfogad, Hamburg és Altónában: Hansenstein és Vogler. — M. Frankfurtban: Otto Molliou és Jaeger könyvkereskedés; Bécsben: Oppelik Alajos, — és Pesten: a ker-tész-gazdasági ügynökés is, József, 14. sz. a. Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujkr.

Képek a hazai népeletből.

XXXV. Halaszleány a Tiszaparton.

Arra nézek, feléd nézek,
 Mig a vízből ki nem nézek,
 Ki nem nélek ide hozzám,
 Hogy csokoljad piros orcám.

A dal elmosódik a csendben.
 Nemsokára a fűzfa felől érczes hangon kél a válasz.

A ladikom iparkodik
 Tisza vize kanyarodik,
 De akárhogy kanyarodik
 Még is feléd visz a ladik.
 Szőke vize a Tiszának
 Sugd meg annak a kis lánynak
 Hogy az egész Tisza mentén
 Nincsen olyan boldog mint én.

rajába, a sás susogásába s a vadméhek döngésébe két szerelmes szív dobbanása vegyül.

Egy lengyel történet.

Novella. — JÓKAI MÓRTÓL.

Ilyen pénzparlárás nem maradhat feltűnés nélkül.

A vasuti kalauz azt hihette felőlem, valami élelmezési biztos vagyok, ki a kor-

mány pénzét kezeli „jöttünk-mentünk“ számadásra. Alázatosan közelite hozzám.

— Nagy-méltóságú ur. Nem méltóztatnék olyan kupét elfogadni, a mi-ben éjszaka aludni lehet; egy éjszakára csak öt rubel kell érte.

— Hát van olyan?

— Tessék csak rám bízni. Mindig tartunk ilyesmit rezervában nagy uraságok számára, ott egészen magára lehet nagyméltóságod.

Ez az én tervembe egészen beleillett

— Nyissa fel hát azt a kupét.

A vasuti kocsi újabb minta szerint voltak készítve; egy-egy szakasz nyolcz ember számára négy karszékkal. Két ilyen karszékén végig heveredve, lehetett aludni.

Én elhelyeztem a felnyitott osztályban magamat. A dinnyés-kosarat betakartam

Halaszleány a Tiszaparton.

A ladik s a benne álló legény körvonalaí mind élesebben válnak ki a rózsaszín párázatban égő háttérből. Mig egy hatalmas evező-csapás, s a csolnak orra mélyen furódik a part iszapába.

Bandi könnyed szökéssel a parton terem — s a csapkodó folyam álomhozó mo-

HETI NAPTÁR.										
Hó-és hetnap	Katholikus és Protestáns naptár		Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	N a p.			H o l d.		
					kel	delel	nyug.	kel	delel	nyug.
November										
15 Vasár	D 25 Lipót hv.	D 24 Lipót Ottmár	3 F 24 Acep sim	Kiszlav	6. p.	m. p.	6. p.	6. p.	6. p.	6. p.
16 Hétfő	Edmund püsp.	Hugo	4 Joanik	5	7	6 44	43	4 24	11	3 44
17 Kedd	Gergely püsp.	Hugo	5 Gáal	6 Bojt.	7	9 45	5	4 21	12 15	5 34
18 Szerda	Eugen, Hilda	Odo	6 Pál püsp.	7	7	10 45	18	4 20	12 44	6 25
19 C-öt.	M. Erzsébet öz.	M. Erzsébet	7 33 vertan.	8	7	12 45	31	4 19	1 11	7 15
20 Péntek	Bódog hitv.	Jolanta	8 Mihály	9	7	13 45	45	4 18	1 38	8 4
21 Szom.	B. Assz. beav.	B. A. beav.	9 Oneziphor	10. 10. Sabb.	7	14 45	59	4 17	2 5	8 53

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatja Landerer és Heckenast egyetem-utca 4 szám alatt Pesten, 1863.

még ma is a cserépszindelyek helyett, még pedig az oly könnyen repülő úgynevezett „dráncizát”, melyet égéskor a tűz több száz lépésre elrepít. Rése van még benne azon körülménynek is, hogy különösen a bevándorolt zsidóság egymás nyakán lakik, s az egyes udvarokból valódi büzös utcákat épít, raktárait s gyárait is idehalmozván, mely ellen, hogy egy alkalommal hirlapilag szót emeltem, egész zendülés lett belőle az itteni körülményeket nem ismerő pesti izraelitáknál. Pedig újból is azt mondom, hogy szesz-, gyertya- stb. gyárnak, raktárnak nem e fazugokban, hanem kiinn a *csárdán* a helye.

Hogy a nagyobbszerűekből egy párt megemlitsünk, szörnyű volt különösen az 1802-iki, midőn a városnak nagy részével a megyeházát, a minoriták zárdáját és egyháza s a főtér legszebb épületei is leégtek; a ref. egyházat és iskolát csupán a tanuló ifjuság ügyessége és áldozatkészsége mentvén meg.

Lehetlen meg nem említeni a türelem azon szép példáját, hogy a reformáltak az egyház nélkül maradt róm. katolikusoknak saját imaházukat hosszabb időig felajánlották az istenisztelet megtartására.

Még rémitöbb volt az 1859. auguszt. 10-diki, mely az éj legnyugalmasabb órájában a piac déli során nyugati szegletén kiütvén, a ropant hőség által kiszáritott fedelek felett pillanat alatt csapott végig, nyomában csaknem egész utcát, a megyeházát, az ódon ref. egyházat minden készletével, főiskolát, lelkész lakot stb. felégetvén. Az ekkor okozott kár több mint 350,000 forintnyira tétetik. A keletkezett szélvihar ekkor is az Iza-völgyön tört alá.

Szint ily borzalmas volt a múlt évi augusztusi tűz is; sőt terjedelmére nagyobb az előbbinél. Ez egy áru-raktárban közel a gör. kath. egyházhoz tört ki s pár óra alatt pár száz fedelet, ugyszólva három utca derekát hamvasztá el, míg végre a kamara távoli nagyszerű magtárán, az az ott állapodott meg, hol többé semmi égetni való nem akadt utjába. Az ekkor vallott kár kitesz egy fél milliót.

E csapások, melyek a lelkes várost érték, eléggé intő példák, mennyire szükséges itt a politikai intézkedés s egy rendszerezett *üzlet-társulat* felállítását, mely az utóbbi időkben ugyhiszem létesült is, vagy legalább létesülni fog.

(Folytatás köv.)

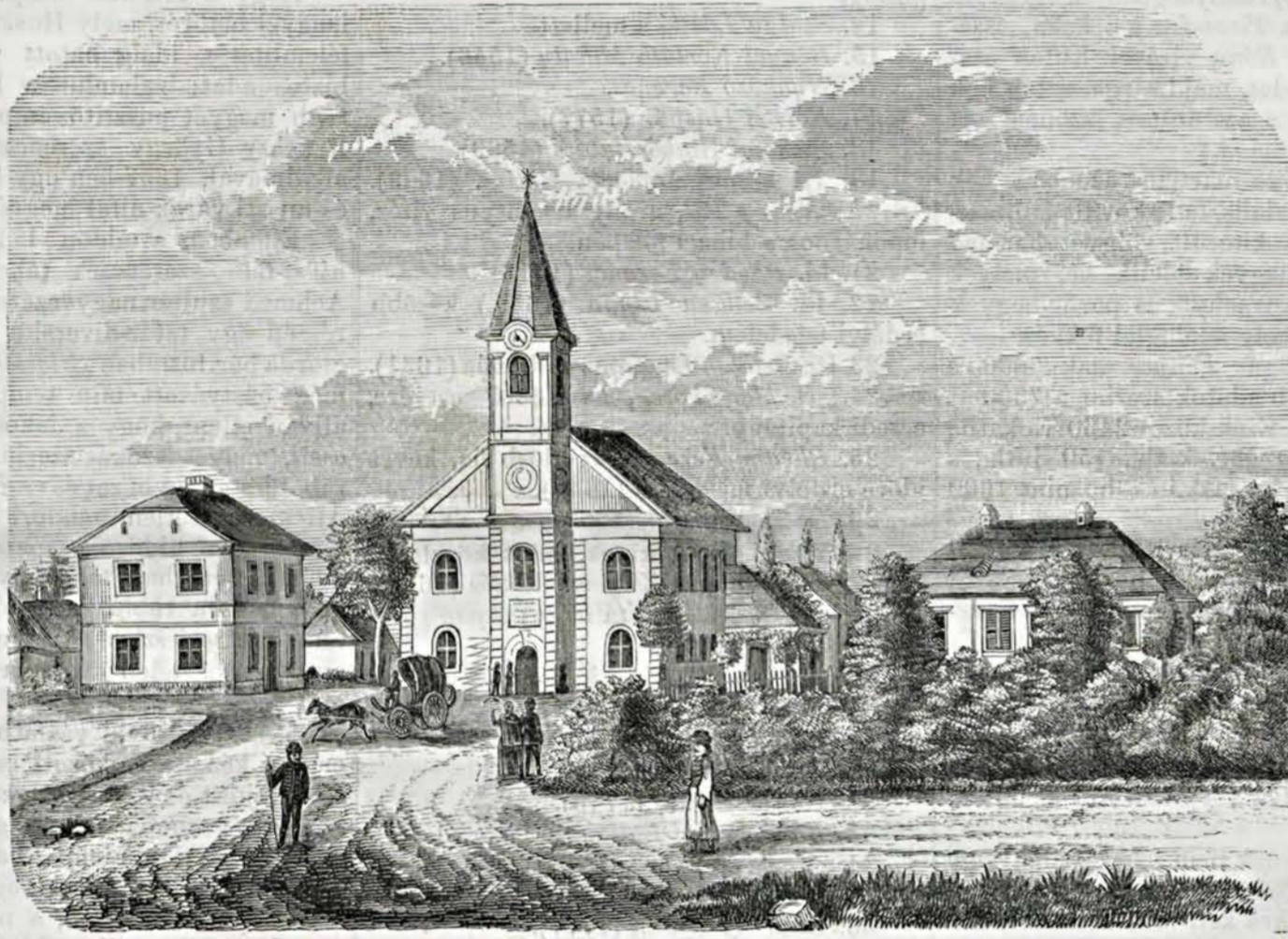
A nagy-geresdi templom, iskola és paplak.

Nagy-Geresd helység fekszik Sopronmegye déli részén, kellemes rónaságon, termékeny

szántóföldek és rétektől körülvéve. Maga a helység oly kisszerű, hogy róla alig mondhatnánk valami nevezetést. Figyelemre méltóvá az teszi, hogy a közel levő tizenegy kis helységnek itt virágzó evang. anyaggyülekezete van. Ezen gyülekezetnek épületei azok, melyeket itt hű rajzban bemutatunk.

A kétezer lelket számláló egyháznak nincs sem töképenze, sem fekvő birtoka, a mire rendkívüli esetekben támaszkodhatnék, minden ereje egyedül a hívek buzgóságában rejlik. Ha csak rövid tizenegy évi történetét tekintjük is ez egyháznak, csudálkozunk kell azon, hogy még fennáll, sőt virágzik is.

Az 1848-dik év volt az, midőn a csapások hosszu sora megkezdődött. Legelsőben is az akkor kijavított templomot egy borzalmas éjszakai iszonyú szélvihar kétfelé szakasztván, földre sújtá egészen haszonvetetlenné tevő. A következő évben újra felépült az Ur hajléka fazsindelyre, de alig hogy elkészült, a helységben kitört tűz által az iskolával és minden melléképületekkel együtt lángok martalékává lőn. Sehonnan nem érkezett segítség, de lassankint mégis felépültek az elpusztult épületek. Elkészült a templomtető; a romokból felemelkedett a csinos emeletes iskola, mely a tágas tantermet kívül a tanító lakásul négy szobát foglal magában; felépült a

A nagy-geresdi templom, iskola és paplak.

hátterben látható melléképület is szilárd anyagból, cserép-zsindelyre.

Most a nehéz terhek viselése után megnyugodhatott volna e nép, de az 1853-ik évben főt. Haubner Máté superintendens urat választván lelkészül, hogy a harmadik éven át óhajtván várt lelkész urnak diszes és kényelmes lakhelye legyen, a még jó karban levő, de kisszerű paplak helyett egy új, a képiünkön is látható diszes, öt szobából álló paplakot épít.

De még ennyi áldozat sem volt elég. Még egy csapás volt hátra, a minek e gyülekezetet érnie kellett, s ez a múlt évi augusztusban kitört tűzvész vala, mely a még szalmával fedett s a paplakhoz tartozó melléképületet is elhamvasztá. Újra fel kellett ébrednie a hívek buzgóságának, s rövid pár hét alatt felépült ezen épület is cserépszindelyre.

Es ennyi rész után — mely tizenegyezer austr. ért. fnál többet felemésztett — fennáll e gyülekezet, s hogy buzgóságából és áldozatkészségéből semmit nem vesztett, bizonyítja az is, hogy legújában a lelkes és tanító díjazásának javítására önkényes adakozás útján ötezer forint gyűjtött.

Sok ily derék gyülekezetet s népünkben mindenütt ily nemes buzgalmat s áldozatkészséget, s akkor teljes bizalommal nézhetünk a jobb jövőnek eléje.

Napoleon a chalonsi táborban.

Most, midőn újra Napoleonról, az Európa jövőjét kezében tartó Napoleonról beszél a világ: nem tartjuk érdektelenné az örökké tevékeny s még a békében is harcias előkészületekkel foglalkozó uralkodót, chalonsi táborában, hadserege közepett mutatni be.

Chalons mellett, mondhatni természetellen, kopár síkság terül el, mely a történetben *atalauni* mezőség neve alatt ismeretes, melyen a hunok és rómaiak egykor vérellirak a történet könyvébe egy világrendítő nagy harcot. Azóta is sokszor folyt már itt honfi és ellenség vére, s ugylátszik, mintha e siket maga a természet harczok és hadak színhelyévé rendelte volna.

E történetileg nevezetes siket Napoleon császár 1855 végén hadseregének állandó táborul szemelte ki; Chalonstól mintegy öt órányira tányáz a tábor, mely, mint a távoli sötét felhő, csak villámlás mutatja, de a mely ha megindul, bizonyára hatalmas fergeteget is hord magával.

E táborban 40–50,000 ember van folytonosan együtt, harczra készen, s e sereg a legkisebb lendületre, minden pillanatban mozgásba tehető; fő haszna az abban áll, hogy nemcsak a legényeknek, hanem a tiszteknek s különösen a tábornokoknak nagy tér és alkalom nyílik hadi gyakorlatok és tapasztalatok szerzésére.

A francia katona különben is fürge, ügyes és vitéz s ritkítja párját észak, kelet, dél és nyugaton; már első Napoleon mondta, hogy ha francia gyalogsága mellett magyar huszárai volnának, meghódítaná a világot. E folytonos táborozás még jobban kifejti az ügyességet, edzi az erőt, növeli a bátorságot.

A hely, mint említettük, messze terjedő síkság; erdők, hegyek, vagy kiemelkedő magaslatok sehol sem korlátozzák a láthatárt; a szürke távolban szabad szemmel csak az agy Rheims sötétlő tornyai vehetők

ki, melynek falai között oly sok politikai és történeti nagy fontosságú esemény történt.

A tábor a városoktól, már természeténél fogva, egészen el van szigetelve; polgári állásu ember oda csak előleges engedély után léphet be. De csalódnánk, azt hívén, hogy a katona itt mindentől visszavonulva, pusztán foglalatosságának él. A francia, bármilyen pályán legyen, a gondtalan élet és gyönyör bizonyos fokát nem nélkülözheti. Tudta ezt a népet ismerő császár, azért katonának kényelméről és multságáról a táborban is gondoskodott. Közel egy állandó szintársulat tart előadásokat; a katonák apró kihágásai, melyek máskor talán szigorú büntetés alá esnének, a táborban nem is jönnek tekintetbe; sokszor megtörténik, hogy a gyakorlatot tevő legények szivarral szájokban állanak a sorban.

Magában véve a tábor egy egész kis várost képez, 25 utcával, melyek csillag alakban minden táj felé szétágaznak. Téli és nyári táborra van osztva. A téli apró falas kunyhókból, a nyári pedig gömbölyű szellős sátorokból áll, 14–20 ember számára; belől mindegyik a legnagyobb csinnal berendezve. Természetes, hogy a roppant ember tömeg élelmezése nagy mennyiségű élelmiszert is vesz igénybe. Naponként legkevesebb 20000 font hus szükséges, a többit nem is említve.

A táborhoz közel a vasut egyik szárnyvonaton el; ezen szállítják a sereg számára az élela

met, s e vasut szállítná a legnagyobb gyorsasággal az egész hadat, ha szükség lenne rá valahol.

A császár békében is előszeretettel viseltetik hadserege iránt, s így ez év júniusában személyesen is megjelent az állandó táborban, végig nézte és próbálta a hadgyakorlatokat, melyeknek meglepő sikere aggodalmat költött a másik Rajnaparton, s a németek a francia hadseregek meglepő műtétei mellett hátramaradottságukat látva, félt ellenőrzésére.

A császár e táborban fogadta a Sigmaringen-Hohenzollerni herceget, ki az ünnepléses gyakorlat alkalmával mindig a császár mellett lovagolt, s ki iránt, mint vendég iránt, nemcsak a császár, hanem az egész tábor is francia előzékenységgel viseltetett.

Mint képiünk is mutatja, jelen volt a kis trónörökös Napoleon, a piczi hadnagy is, még akkor őrmesteri minőségben, lovagolva az atyja, a nagymester körül.

Vajon a chalonsi tábor nem fogja-e Európa más vidékén is komolyabb és nagyobb-szerű hadi-gyakorlatait tartani, oly kérdés, melynek a jövőben van a megfejtése.

A titkos szerek.

Közl. Dr. Bardecz Lajos.

(Folytatás)

Lássuk e rövid történeti bevezetés után, melyek azon legközelebbi szerek, melyeket arczfestésre szoktak használni.

A piros arczfestők száma valódi legiót képez. Azoknál azonban a különféleség inkább az elnevezésben mint az alkatrészekben van; minthogy a piros arczfestőek alapját rendszerint a *carmin*, a *cochenilla* vagy a növényországból vett festő anyagok képezik. A különféle, gyakran pompás nevek előszámlálásába nem bocsátkozhatunk, s nem is tartozik a dolog lényegéhez. Elég annyit megjegyeznünk, hogy azok jegyzéke majdnem a végtelenségig terjed.

A piros arczfestőkön kívül fehérek is vannak használatban, részint azért, hogy általuk az élénken piros arcz halványabbá tétessék, részint pedig azért, mert a halvány arcz érdekesnek tartatik. — Mondják, hogy Rachel kiaszszonyoknak, hirrekapásában egy ily fehéritő arczfestő (blanc de perles jeune Rachel) igen nagy szolgálatakat tett. E szert Moreau asszonyosság különösen készítette az ő számára, mely azon tulajdonsággal bír, hogy a barna embernek este természetes és finom arczszínt kölcsönöz.

A legkiválóbb fehér arczfestők következők: *kenyenyfehér* (Wismuthweiss, blanc d'Espagne), *ólmefehér* (Bleuweis, blanc de Saturne) és *őnfehér* (Zinnweis, blanc d'Jupiter, blanc d'étain).

A kenyenyfehér készítése, mint mondják, még a 18-ik század elején titok volt, mely Lemery vegyésznek sok pénz hozott be. Bármily tekintetben álljon is a kenyenyfehér, annak használata még sem tanácsolható, minthogy mindig salétromsavat tartalmaz, s ennélfogva huzamosabb használatnál a bőrt megfogja. De ezenkívül az egész-ségre nézve sem egészen ártalmatlan. Az ólmefehér

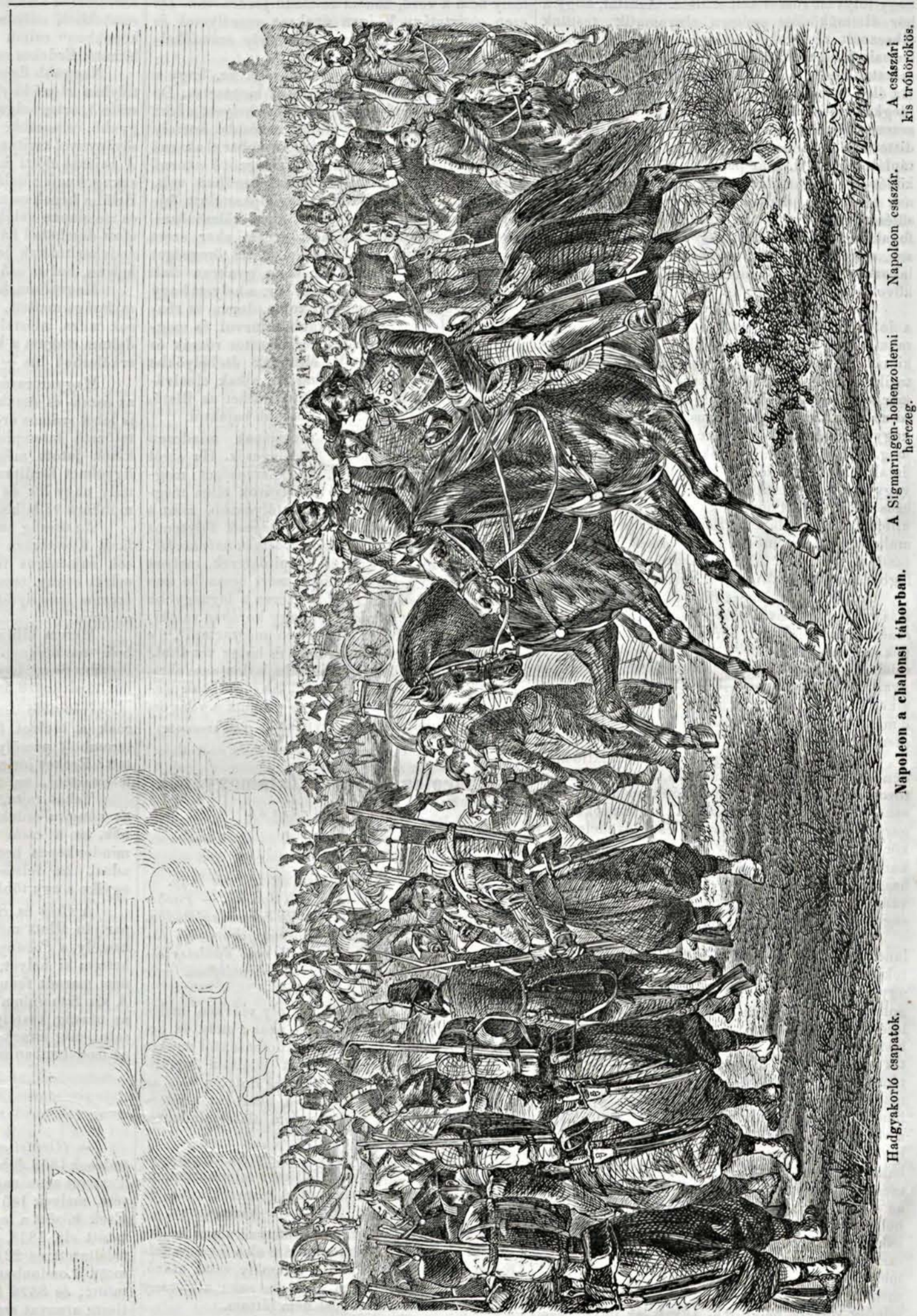
használatát még a kenyenyfehér használatánál is kevésbé tanácsos, minthogy az a test szervezete hátrányos befolyást gyakorol. Ezenkívül mindkét szernek még azon árnyalata is van, hogy azokat a könkéng (Schwefelwasserstoff) megfene. Már pedig ezen gáztól soha sem ment azon ketíti.

légkör, melyben sok ember tartózkodik. Ennélfogva könnyen megtörténhetik, hogy az, ki a kenyeny — vagy ólmefehér használatát által hódítá-

nyen az által különböztethetők meg, hogy emezeknél sokkal kisebb fajsúlylyal bírnak.

Mindazáltal épen a legveszélyesebb szepítőszerek azok, melyek leginkább használatban vannak, minthogy azok sokkal szebb színt kölcsönöznek a bőrnek.

Az ipar az emberek balgaságait azon az uton bányásza ki, melyen legtöbbet hasznot húzhat belőlök, anélkül, hogy ezen szerek további szomoru következményeivel legkevésbé is törőd-

A császári kis trónörökös.

Napoleon császár.

A Sigmaringen-hohenzollerni herceg.

Napoleon a chalonsi táborban.

Hadgyakorló csapatok.

sokat akar tenni, azon nevéseges szerepet veszi magára, mely kigunyoltatását vonja maga után. Az ártalmatlan fehér arczfestők következők: finom *zsirlapor* (Talksteinpulver), *sulyappor* (Schwerspathpulver), *alabastropor*, *csillám* (Marienglas), *iszapolt kréta* és *agyag*, finom *keményítőliszt*, és az úgynevezett *keleti fehéritőpor*, mely a porceláncsiga egyik fájának házából a legfinomabbul porrá törve készítetik. Általában e fehéritőszerek a fémből készítettéktől igen könny-

nék. Legtöbbet az ólmefehér használatától lehet tartani, annál inkább, minthogy a baj csak lassan és észrevétlenül közelget el. Az ólmefehér borszóló hatású a test egész tevékenységére kiterjeszti és lassankint az erőt ellankasztja és a mozgásokat elbénítja. E borszóló mérge használata által az összes idegtevékenység megrendítettik és elpusztítottatik, minthogy főleg az idegközpontok azok, melyekre rontó befolyást gyakorolja. — Az ólmefehér leggyakrabban a gerinczagyat

*(Izraelita városi-tanácsosok.) Balassa-Gyarmaton a városi tanács tagjai közé két izraelitát is vettek föl; egy harmadik pedig ugarutói városkapitányul van kijelölve.

— (Három nap alatt két arany-menyegző.) Udvarhelyszékről nov. 12-ről írják: Az egyik arany-menyegző a székely nemzetre nézve történelmi nevezetességű Aggyafalván tartott, ottani ref. pap t. Beke János 50 éves papsága és egy-szersmind házassága emlékére; midőn az ott, épen az ő meghívása nyomán egyházmegyei zsinatot tartó papság és saját hallgatói előtt, maga a jubileumos lelkész tartott keneteljes egyházi beszédet. Az ezt követett vig lakomát pedig fűszereztek egyházmegyei főgondnok Gyárfás Domokos és udvarhelyi lelkész Bacsoni Adam uraknak az ünnepély tárgyaira, erdélyi reformatus püspök Z. Bodola Sámuelre, — egyházkerületi főgondnokok báró Kemény Ferenczre és gróf Mikó Imrérre, kath. püspök dr. Haynald Lajos ó excájára, a honra, a protestáns egyházra és a klasszikus nevezetességű Aggyafalvára emelt poharak alkalmával mondott lelkes felköszöntéseik.

— A másik arany-menyegzőt, harmad napra az előbbi után, épen a székely anyaváros mostani főbirája Kovács Mózes ur tartotta, viszont 50 éves házassága emlékére. — Ugy tudjuk, hogy az egyházi szertartást helybeli ref. lelkész Bacsoni Adam ur oly lelket megaló beszéddel és imával végezte, hogy a jelen voltak szemei könyektől ragyogtak. Az ünnepélyen jelen volt a város és szék értelmisége. — A fényes lakomát táncvigalom zárta be, melyen a friss egészségnek örvendő pár eljárt még a csárdást. — Sz.

*(Szomorú idők.) Gyöngyösről írják a „Mát-rá"-nak, hogy közelebről több falubeliek, például a gyöngyös-halásziak, a kormánytól nekik vetőmagul 10—11 fájval átadott búzát a mint Szolnokról elhozták, még szekereikről le sem rakva, vitték be a gyöngyösi piacra, s ott eladták 6 forintjával, csakhogy a nyakukon levő katonai adóexcúciótól valahogyan menekülhessenek.

*(Öngyilkos leány.) Fővárosunkban közrészvét tárgya volt egy leány halála, a ki magát a napokban, vacsi-utcai lakásán megmérgezte. Francon Valentínának hívták, s csak néhány nappal előbb jött Pestre. Epen menyegzőjét akarta tartani választott jegyesével, egy leány festésszel, azonban még pár okirat hiányzott, s minthogy annak elküldésével Varsóból késtek, e késedelmet völegénye hűtlenségére magyarázta a boldogtalan, és strychnint vett be. Halála előtt lefestette magát, vidor volt, s öngyilkos szándékát senkivel sem tudatva hajtotta végre.

*(Becses kézirat.) A magyar akadémia kézirat-tára közelebről egy ritka becsü kötettel gazdagodott. Csiky József temesmegyei birtokos ugyanis Cserny Mihály magyar krónikájának egy igen régi irott példányát küldötte be. Az érdekes könyv, mely szerzőjével még egykorunk látszik, teljesen ép és hibátlan.

*(Új magyar operette.) Huber Károly, „Vig cimborák" című új operettet szerzett, melynek szövegét Némethy György írta. Előadá-sára a nemzeti színháznál már erősen készülnek.

*(Haldózás.) E hó 18-án reggel az egyetem orvoskari épületére kitűzött gyászlobogó hirdette a fővárosnak, hogy Sauer Ignác, a hírneves orvos, a belgyógyászat r. tanára, a volt országos főorvos, a magyar tud. akadémia tagja, meghalt. Nehány orai betegség után, e hó 17-ikén éjél 2 óraker, munkás életének 63-ik évében ragadta el a halál. Az egyetem növendékei, szeretett tanárunk iránti részvétell, szomorúan örökelték ravatálát. Az alhunytban a magyar orvosok kar legtekintélyesebb tagját, az emberiség valódi jöltevőjét, s számtalan ember életét megmentőjét vesztett.

6926. Tallya. Sz. J. A tartalomdús küldemény teljes épségben érkezett kezünkhez s azóta a tisztelt küldők egészségére érettségi vizsga alá vétetett. Fogadják mindketten legszívesb köszönetünket. Minden igyekeztünk eleitől fogva oda volt irányozva, hogy a kifejezett remé-

tette el. Hült tetemeit e hó 20-ikán nagy fényvel takarították el a keresepüti sarkterbe. Áldás lebegjen hamvai fölött!

— (Adakozások.) A Vasárnapi Ujság szerkesztőségéhez mult heten beküldetett: Az alföldi szőlőkövidők számára: Oroszvégen (Bereg) a parochialis ház felszentelése ünnepén nov. 3-án ft. Deskö János g. e. esperes ur felszólítása következtében a fennebbi célra adakoztak: ft. Deskö János 2 ft. Boksay Mihály 1 ft. Merényi János 1 ft. Babinecz János 1 ft. Bihari Emilián 1 ft. Megela Antal 1 ft. Buzinkai János 1 ft. Fodoroszkó József 20 kr. Kraloczki Anatol 50 kr. Lyakovics Gyözö 1 ft. Gerevics Tódor 1 ft. Ösz-szesen 11 ft. 70 kr. — Nyitráról Pócsik szül. Tóth Teréz 1 ft.

Nemzeti színház.

Péntek, nov. 13. „A király házasodik." Eredeti vigj. 3 felv. Tóth Kálmántól. Szombat, nov. 14. „Faust." Opera 5 felv. Irta Gounod. Vasárnap, nov. 15. „A debreczeni bíró." Eredeti vig operette 3 felv. Szövegét írta Szilgiet, zen. szerző Böhm Szóv. Hétfő, nov. 16. „A szigetvári vértanúk." Eredeti szomorujáték 4 felv. Irta Jókai M. Kedd, nov. 17. „Borgia Lucretia." Opera 3 felv. Donizettól. Szerda, nov. 18. „A csacska nők." Vigjáték 3 felvonásban. Csütörtök, nov. 19. „Mártha." Opera 4 felv. Flotowtól. Nancy szerepében Romy Gizella k. a lépett föl.

Budai népszínház.

Nov. 13. „Stern Izsák a házaló zsidó" vagy „Egy a mi népünköl." Enekes vigj. 3 felv. Nov. 14. „Gyermektelen ház." Vigj. 3 felv. „A braziliai." Vigj. 1 felv. Nov. 15. „Dunanan apó és fia utazása." Operette 3 felv. Offenbachtól. Nov. 16. „A braziliai." Vigj. 1 felv. Ezt megelőzte „Gyermektelen ház." Vigj. 3 felv. Nov. 17. „A molnár és gyermeke." dráma 5 felv. Nov. 18. „Chouffleurri ur otthon lesz." Ezt követte „Tiz leány és egy férj sem." Operettek. Nov. 19. „A 66-ik szám." Ezt követte „A fecse gök." Operettek.

Szerkesztői mondanivaló.

6920. D-Földvár. B. J. postakezelo urnak. Mint már a minap jelentettük, ismételtük, hogy a M. Emlék Könyvtárának nemcsak 3-ik, hanem 4-ik kötete is maholnap el-hagyja a sajtót, s a két kötet egyszerre fog szétküldeni az előfizetőknek. Már csak a legutolsó néhány iv nyomata-sa van hátra.

6921. Varady Gusztáv urat kérjük, hogy egy red nézve érdekes hír tudatás adhatása végett, jelen tartozko-dási helyét s állását v. link közölni sziveskedjék.

6922. Székelyföld. 2836. A figyelem és részvét la-punk közleményei és irói irányában teljes tiszteletünket hívja tol. Sajnáljuk, hogy a kérdésekre e perczben még ha-tározott, kimerítő választ nem adhatunk. Most csak any-nyt, hogy a név nem álnév, s az író fiatal és nőten. A többi nemskára. De hova? — hogy lármát ne ussunk idő előt.

6923. Nyitra. P. T. T. rez. Az adakozás az illető ro-vatban. A jövő félfévre szóló 5 ft. előfizetési díj is megér-kezett. Kétszeresen becsüljük e szép buzgalmat, mely nel-külozések és takarékosság árán nyert életet.

6924. Elek. Sz. A. Ana 9 évi folyam csak együtt adatik el; egyes évfolyamok csak megosonkítanak a teljes gyűjteményt.

6925. Győr. Dr. S. A. becses közleményt köszönettel vettük.

6926. Tallya. Sz. J. A tartalomdús küldemény teljes épségben érkezett kezünkhez s azóta a tisztelt küldők egészségére érettségi vizsga alá vétetett. Fogadják mindketten legszívesb köszönetünket. Minden igyekeztünk eleitől fogva oda volt irányozva, hogy a kifejezett remé-

nek egy vagy más uton megfeleljünk. Az eddigi eredmény-telenség nem riaszt vissza, s bizton hiszszük, hogy eöb-b több sikerre jutunk.

6927. Pest. P. — y Mihály. A levelet némi csodálko-zással olvastuk. A ki a kéziratot hozta, az sept. 17-én a díját is felvette, a kezükben levő nyugta szerint, mely bármikor megtekinthető.

6928. Cserye. Z. J. A kértzett hirdetésre nem emlékezünk. A könyv Heckeasznál nem jelent meg. Bár-mely könyvtáros szivesen teljesíti a megrendelést, ha hozzá-fordul ön.

6929. N. Enyed. Sz. K. Megjött szerencsésen. De már ez a jövő évre marad. A „harangot" legközelebb. A „szá-zad" csak decemberben állhat elő. Addig lehetetlen. Akkor szivesen.

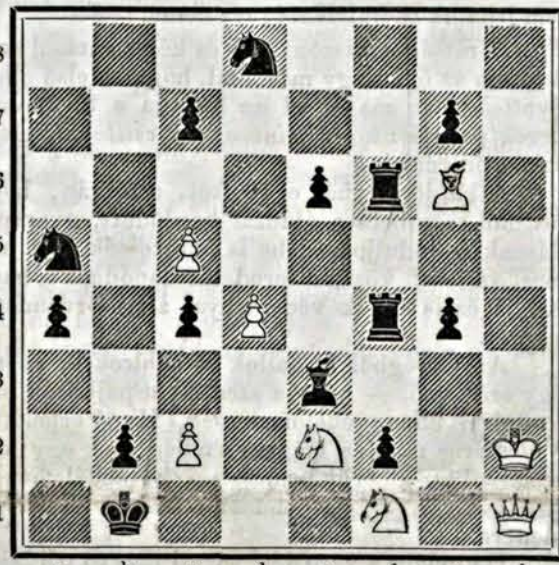
6930. Pest. K. G. Azon vagyunk, hogy végre a kívánt tudósítással megörvendezessük.

SAKKJÁTÉK.

Hogy a sakk-táblán a mat-eszméken kívül egész ese-ményeknek lehet kifejezést adni, példa rá a következő fel-advány, melyben egy kitünő orosz sakkjátész, Petroff, egész nemzeti díszeséggel, I. Napoleon visszavonulását Mosk-vától Párisig akarta megörökíteni, a mint a császárt a Berezinán keresztül, — melyet itt a Vezének h 1 — a 8 vonala képezne — a kozákok folytonosan tüzik, s végre trónjától megfosztják. — E feladvány évekkel ezelőt, megjelenésekor, nagy zajt ütött a sakk-világban; azért sakk-kedvelőinknek bemutatni érdekesnek tartjuk.

204-ik számú feladvány. — Petrofftól.

„Napoleon visszavonulása Moskvából." Sötét.

Világos.

Világos indul, s 14-ik lépésre h 8-on matot mond

49-ik számú játszma.

Table with chess game moves: ENGEL IMRE és CS. I. között. 1863. februárban. Világos. (E.) Sötét. (Cs.) Világos. (E.) Sötét. (Cs.)

A 199-dik számú feladvány megfejtése.

(Róth Kálmántól Rimaszombatban.)

- 1. B e 2 — d 2 . . . . . tetszés szerint. 2. B d 2 — d 3 : + ... e 4 — d 3 : 3. e 2 — e 4 + mat.

Helyesen fejtették meg. Veszprémben: Fülöp József. Bucsányban: Tomka Kálmán. — Mokránban: Vecsey Lajos. — Moórán: Radványi Vilmos. — Pécsen: Rittkay János. — Nagy-Kikindán: Wolsinger I. — Rimaszombatban: Terhes L. — Debreczenben: Sperber F. — Zagyva Imre. — Bajmákon: Weisz Fülöp. — Tályán: Nagy Lajos. — Pesten: Csello György. — Vekerle László. — Egerben: Tilkovszky F.

Melléklet: Fél iv hirdetések.

TARTALOM.

Halászléany a Tiszaparton (XXXV. kép a hazai nép-életből). — Egy leány történet (folytatás). Jókai Már. — Gyuri Bandi. Csengely Gusztó. — A Tisza bölcsője (folyt.). P. Sathmáry Károly. — A nagy-gersendi templom, iskola és paplak (képpel). N. T. — Napoleon a chalonsi táborban (képpel). — A litkos szerek (folyt.). Dr. B. L. — Archaeo-logiai levél. Römer Floris. — Egyveleg. — Tárház. — A velenéri templom ügyében. Römer Floris. — Közinéz-etek, egyletek. — Ipar, gazdaság, kereskedés. — Bal-esztek, elemi csapások. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Budai népszínház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakk-játék. — Heti napár.

Feloldó szerkesztő Pákh Albert. (Lak. magyar-utca 1. sz.)

Pest, november 29-én 1863.

Előfizetési feltételek 1863-dik évre:

a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. Fél évre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, egyszer használt petit sor ára, vagy annak helye, egyszeri ígatásnál 10 krba; háromszor- vagy többszöri ígatásnál csak 7 krba számítatik. — Külföldre nevez kiadó-hivatalunk szá-mára hirdetményeket előfogad, Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurtban: Otto Mollien és Jaeger könyvkereskedés; Bécsben: Oepplik Alajos. — és Pesten: a ker-tész-gazdasági főnökség is, Józsefstr. 14. sz. a. Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujkr.

Baró Erdélyi Vazul püspök.

(1794—1861.)

Sok ember van azon véleményben, hogy az egyház magasabb rangu tagjainak élete csupa kényelem, nyugalom és boldog sem-mitnemtevés. Számos példa tanúsítja, a multban és jelenben, e nézet hibás voltát, s ezuttal is egy férfiúról akarunk emlékezni, kinek tettüsd élete folytonos száfolata volt ama balvéleménynek.

Erdélyi Vazul, a mult évben meghalt, népszerű nagyváradi g. e. püspök, 1794. aug. 1-jén született Makón, alsóbb rendű, jámbor életü szüléktől. Alsóbb iskoláit Te-mesvároton, a felsőbbeket Nagyváradon végezte. A hittani folya-mot a n.-várad püspöki lyceum-ban kezdte s a pesti és bécsi egye-temeken fejezte be. — 1820-ban pappá szenteltetvén, biharmegyei Belényes városban lett helyettes lelkészszé s egyuttal az ottani gymnasiumban mint tanár is nagy szorgalommal és sikerrel műkö-dött. 1829-ben a várad-olaszii g. e. egyház vette igénybe a férjút, s itt jeles lelkészi tulajdonain ki-vül nagy figyelmet ébresztett ékesszólása, szives társalkodása s az akkori élénk megyei gyűlések alkalmával különösen törvénytu-dománya által is. Ekkor történt, hogy mint egyházmegyei biztos több nehéz és bonyolult ügy ren-dezésére nem egyszer lön ki-küldve.

1842. aug. 2-án n.-várad g. e. püspöknek nevezetvén ki, 1843-ban megyéje kormány-zatához a legnagyobb erélyvel és legkomo-lyabb szándékokkal hozzáfogott. A fölmerült hiányokat, a mennyire lehetett, pótolta, s káptalanjába a legérdemesebb és legjelesebb egyéneket válogatta össze, úgy hogy itt igen jeles műveltségű férfiak gyűltek össze. 1844-ben egyházi látogatást tevén Arad, Csanád, Csongrád, Torontál és Krassóme-gyékben, ez alkalommal különösen az egy-házak, iskolák, tanítók és tanulók ügyeit

meg a hives tiszteletét. Ugyanezen évben mint kir. biztos Erdélyben is működött.

1846-ban azon finövelvét, melynek az-előtt igazgatója volt, új fényre emelé és segédeszközökkel annyira ellátta, hogy az azóta a mai kor nevelési igényeinek teljesen megfelelhett s nagyszámu jeles hazánkfiai ez intézetnek köszönhetik a tudományokban és szépművészetekben tett előmenetelüket. — 1847-ben tanító-képzésre is szerzett alapítványt s azóta itt három tanár munkáló-dik azon, hogy a falusi községek szellemileg képzett, jó erkölcsü néptanítókat nyerhessenek.

1850-ben a gyulafehérvári g. kath. metropolita és két új püs-pökség felállításában mint cs. kir. bizottsági elnök, valamint a fogarasi püspök megválasztásában is mint kir. és egyházi biztos részt-vett, mi azonban csak 4 év mulva lön foganatosítva. Ugyanez évben megjelent az esztergomi egyházi zsinaton is. 1851-ben pedig a szat-mármegyei g. e. papok között so-kakat örök hálára kötelezett az-által, hogy számos rendezetlen fizetési lelkészi állomásra az ak-kori szükségnek megfelelő, ren-des illetményt eszközölt ki a kor-mánynál.

Erdélyi Vazul közbenjárására történt az is, hogy a nagyváradi r. kath. főiskolában az oláh nyelv és irodalom számára rendes tan-szék állították fel 1851-ben. 1852-ben az oláh tanuló ifjúságot, mely olvasó, önképző s hasznos köny-veket kiadó-társulat alapítására szövetezett, a tyailag segítette elő.

1853-ban a belényesi püspöki gymnasiumot 8 osztályu oláh fő-iskolává alakította át, végleges rendezését nagy mennyiségű pénzsegély által segítette elő, s

Bécsből egy nagybecsü fizikai muzeumot szerzett meg nagy költséggel. 1855 év végén a bécsi cs. udvarnál levő pápai bibornok-követel a Bánságban keresztül ismét Erdélybe utazott, a gyulafehérvári g. e. metropolita és a két új püspök felszentelésére. 1856-ban a bécsi püspöki konferencián tétleges részt.

BARÓ ERDÉLYI VAZUL PÜSPÖK.

HETI NAPTÁR. Table with columns for Catholic and Protestant calendars, and a weekly calendar for November. Includes dates and names of saints or events.